

บรรณานุกรม

- กัตติกา ณะชว่าง. (2556). การพัฒนาและทดสอบคุณภาพแบบการประเมินการสูงวัยอย่างมี
ศักยภาพสำหรับประชาชนไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- กรรณิการ์ เจริญลักษณ์. (2545). บทบาทผู้สูงอายุในฐานะเป็นผู้ให้การสนับสนุนแก่สังคม: ศึกษา
เฉพาะกรณีชมรมผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตร์
มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กรมการปกครอง. (2560). สถิติผู้สูงปี 2560. ออนไลน์. เข้าถึงจาก
http://www.dop.go.th/download/knowledge/th1533055363-125_1.pdf
- คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ. (2552). แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2564) ฉบับ
ปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2552. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
กรุงเทพฯ: เทพเพ็ญวานิชย์.
- คีรีบุณ จงวุฒิเวศย์. (2553). รูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมในการจัดสวัสดิการสังคมโดยองค์การ
ปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับผู้สูงอายุ. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยา
เขตพระราชวังสนามจันทร์.
- คีรีบุณ จงวุฒิเวศย์ และคณะ. (2558). การศึกษาแนวทางส่งเสริมการใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและมี
ความสุขของผู้สูงอายุในอาเซียน. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต
พระราชวังสนามจันทร์.
- จันทนา มหามงคล. (2547). การทำกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุในอำเภอท่ามะกา จังหวัด
กาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จารุวัฒน์ วิจิตรจันทร์. (2544). การศึกษากิจกรรมเชิงเศรษฐกิจและสังคมของผู้สูงอายุในชนบท.
(บทคัดย่อ). สาขาวิชาสังคมศาสตร์การพัฒนา สถาบันราชภัฏเลย.
- จิตตรา มาคะผล. (2558). การศึกษาแนวทางส่งเสริมการทำงานเพื่อสร้างความสุขของผู้สูงอายุใน
อาเซียน. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- จิตตรา มาคะผล และ พลอยพรรณ มาคะผล (2562) การขับเคลื่อนชุมชนเพื่อส่งเสริมผู้สูงอายุ
ให้ใช้ชีวิตอย่างมีความสามารถด้านความมั่นคง. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- จุฑาลักษณ์ แสนโทและคณะ (2560) “แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ กรณีศึกษา: โรงเรียน
ผู้สูงอายุตำบลนาราชควาย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม” วารสารรัชชภาคย์ ฉบับ
พิเศษครบรอบ 23 ปี. สถาบันรัชชภาคย์.

- จำรูญ บริสุทธิ์. (2556). รูปแบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาพฤกษศาสตร์ : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลปากแพกร จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- ดวงเดือน รัตนมะยมกุล. (2554). ภาวะพฤกษศาสตร์: กรณีศึกษาในบริบทสังคมวัฒนธรรมอีสาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิตยา สุวรรณเพชร. (2554). พฤกษศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในชุมชน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นวลฉวี ประเสริฐสุข. (2558). การศึกษาแนวทางส่งเสริมการสร้างความสุขของผู้สูงอายุในอาเซียน. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นวลฉวี ประเสริฐสุขและคณะ (2562). การขับเคลื่อนชุมชนเพื่อส่งเสริมผู้สูงอายุให้ใช้ชีวิตอย่างมีความสามารถ. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ระวี สัจจโสภณ. (2556). แนวคิดทางการศึกษาเพื่อการพัฒนาภาวะพฤกษศาสตร์ในผู้สูงอายุ. วารสารวิทยาศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์ ปีที่ 34 ฉบับที่ 3 หน้า 471-490. นครปฐม.
- สรินทร์ เกรย์ และคณะ. (2556). มโนทัศน์ใหม่ของนิยามผู้สูงอายุ : มุมมองจิตวิทยาสังคมและสุขภาพ = New Concept of Older Person : The Psycho-Social and Health Perspective. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บรรลุ ศิริพานิช. (2533). สุขภาพผู้สูงอายุ. วารสารคลินิก ปีที่ 6 หน้า 432-436.
- ปัญญาภัทร ภัทรกันทากุล. (2544). การเข้าร่วมกิจกรรมและความพึงพอใจของผู้สูงอายุ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรรณภัทร ปลั่งศรีเจริญสุข ศิริบุณ จงวุฒิเวศย์ และจิตตรา มาคะผล. (2558). การพัฒนาทักษะการเรียนรู้สร้างสรรค์แบบองค์รวมสำหรับผู้สูงอายุในชนบทไทย: ด้านวัฒนธรรม. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรรณภัทร ปลั่งศรีเจริญสุข. (2558). การศึกษาแนวทางส่งเสริมวัฒนธรรมเพื่อสร้างความสุขของผู้สูงอายุในอาเซียน. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรรณภัทร ปลั่งศรีเจริญสุข และลิขสิทธิ์ พุฒเขียว. (2562). การขับเคลื่อนชุมชนเพื่อส่งเสริมผู้สูงอายุให้ใช้ชีวิตอย่างมีความสามารถด้านการมีส่วนร่วม. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- เพ็ญผกา กาญจนภาส. (2541). **ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม การส่งเสริมสุขภาพในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุ อำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุ และสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. (2560). **สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ.2559.** นครปฐม.บริษัท พรินท์เทอร์ จำกัด อาคารศูนย์เรียนรู้ ชั้น 2 มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา.
- มหาวิทยาลัยวัยที่สาม (ประเทศไทย). (2556, 18 มกราคม). การตั้ง U3A Thailand เป็นครั้งแรกในประเทศไทย. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2561, จาก <http://www.edu.chula.ac.th/u3athailand/index.html>
- เทศบาลนครเชียงราย. (2559). มหาวิทยาลัยวัยที่สาม. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2561, จาก http://chiangraicity.go.th/content.php?content_id=47
- วนิดา ทองปลั่ง. (2546). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ : กรณีศึกษา ผู้สูงอายุในอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วารุณี อินทร์กรด. (2553). **แนวทางส่งเสริมกิจกรรมผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลตาขุน อำเภอบ้านตาขุน จังหวัดสุราษฎร์ธานี.** รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- วรนาถ พรหมสุวรรณและคณะ (2559). “โรงเรียนผู้สูงอายุ มุมมองตามบริบทชุมชนท้องถิ่น สุรินทร์” **เอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติ “ราชชมงคลสุรินทร์วิชาการ ครั้งที่ 8” “วิจัยเพื่อประเทศไทย 4.0”** มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์. จังหวัดสุรินทร์.
- สมนึก แสงเขียว. (2544). **การจัดสวัสดิการสังคมของรัฐเกี่ยวกับผู้สูงอายุ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สหทัย พลปลั่ง. (2548). **การนำเสนอแนวทางการพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรกุล เจนอบรม. (2534). **วิทยาการผู้สูงอายุ.** กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุวดี เบญจวงศ์. (2541). “ผู้สูงอายุ คนแก่ และคนชรา : มิติทางวัฒนธรรม” . **วารสารมนุษยศาสตร์.** ราชบุรี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

- สุภาพ หงส์สา. (2553). **การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยาย**
แย้มวัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุภจักษ์ แสงประจักษ์สกุล. (2557). **วุฒิภัยของผู้สูงอายุไทย : ระดับ แนวโน้ม และปัจจัยกำหนด.**
วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาประชากรศาสตร์ วิทยาลัย
ประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แสงเดือน มุสิกรมณี. (2545). **ความต้องการด้านกิจกรรมของผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ.**
วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโครงการ
สวัสดิการสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม**
แห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). สำนักนายกรัฐมนตรี.
- ศศิพัฒน์ ยอดเพชร. (2544). **รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการผู้สูงอายุในประเทศไทย รายงานการ**
ทบทวนองค์ความรู้และสถานการณ์ในปัจจุบัน.
- อรุณพร พิทักษ์. (2553). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้สูงอายุในศูนย์บริการ**
ผู้สูงอายุดินแดง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา
ประยุกต์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อาชัญญา รัตนอุบล และคณะ. (2552). **การศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการ และรูปแบบการจัด**
กิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้าน
การเตรียมความพร้อมเมื่อเข้าสู่วัยผู้สูงอายุของผู้ใหญ่วัยแรงงาน. กรุงเทพฯ: มูลนิธิ
สถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย.
- อรุปรีย์ เกิดในมงคลและฐิติมา เวชพงศ์. (2562). **การขับเคลื่อนชุมชนเพื่อส่งเสริมผู้สูงอายุให้**
ใช้ชีวิตอย่างมีความสามารถด้านสุขภาพ. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

International Association of U3A, (2018). **The origin and purpose of the university**
of the third age. Online. Access 20 November 2018. Access from
<http://www.aiu3a.com/origin-and-purpose/>

Knowles, M. S. (1954). **Informal Adult Education.** New York: Association Press.

Knowles, M. S. & Associates. (1984). **Andragogy in Action.** San Francisco: Jossey-Bass.

Lambrini K, Konstantinos K, Christos I, Areti T. (2018). **Leisure Activity in the Third**
Age. J Healthc Commun Vol.3 No.1:12

- Mc Cannah. (2017). **The International U3A Movement : U3As around the World – U3A Site Builder**. เข้าถึงเมื่อ 10 ธันวาคม 2561 จาก <http://u3asite.org.uk/meopham/docs>.
- Nuruzzaman Haque. (2016). **Active ageing level in Thailand: a comparison between female and male elderly**. *Journal of Health Research* Vol 30 No 2 : March – April 2016.
- Laslett P. (1989). **A Fresh Map of Life: The Emergence of the Third Age**. The Open University. Online. Access <https://www.open.edu/openlearn/health-sports-psychology/introducing-ageing/content-section-3>.
- Swindell, R. and Thompson, J. (1995). **An International Perspective of the University of the Third Age**. ออนไลน์. เข้าถึงเมื่อ 10 ธันวาคม 2561 จาก <http://worldu3a.org/resources/u3a-worldwide.htm>
- _____. (1995). **The University of Toulouse In 1973, U3A started here**. Online. Access 10 December 2018. Access from <http://www.u3a.nz/history.htm>
- Swindell R. (2011). **Successful Ageing and International Approaches to Later-Life Learning**. In Gillian Boulton-Lewis, Maureen Tam (Ed.) *Active Ageing, Active Learning: Issues and Challenges*. (pp.35-66). New York : Springer เข้าถึงเมื่อ 10 ธันวาคม 2561 จาก <http://books.google.co.th/books>.
- Sydney U3A. (2018). **Talks Courses Events Semester 2 July-December 2018**. Sydney U3A Coursebook จากการศึกษาดูงานเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2561
- Thompson, J. (2002). **The Amazing University of the Third Age in China today**. Online. Access 10 December 2018. Access from <https://worldu3a.org/worldpapers/u3a-china.htm>
- U3A Alliance Australia (U3AAA). (2018). **U3A Alliance Australia**. Online. Access 20 November 2018. Access from <http://www.u3aaa.org/>
- U3A Cape Town. (2018). **U3A Cape Town**. Online. Access 10 September 2018. Access from <http://www.u3a-ct.org.za/>
- U3A India. (2018). **U3A India, What is the concept**. Online. Access 10 September 2018. Access from <http://www.u3a-ct.org.za/>

- U3A Ireland. (2018). **Overview of Lifelong Learning - Doing our Own Thing**. Online. Access 10 September 2018. Access from <https://sites.google.com/site/u3asuttonbaldoyledublin/who-we-are/home-1>
- U3A Liège. (2018). **Origin and history of U3A**. Online. Access 20 November 2018. Access from <http://www.u3a-liege.be/asbl.php>
- U3A Osaka. (2018). **U3A 第三世代大学について**. Online. Access 10 September 2018. Access from <http://www.ageconcern-japan.org/u3a/index.html>
- U3A Toowoomba. (2018). **U3A TOOWOOMBA New interests New friends**. เอกสารผ่านฟ้าประชาสัมพันธ์ จากการศึกษาดูงานเมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2561
- U3A UK. (2018). **Regional website**. Online. Access 10 September 2018. Access from <https://www.u3a.org.uk/regional-u3a-websites>
- Vysotskaya, I; Yovanovich, T; Prom, N; Toporkova, O and Evtushenko, O. (2018). **Contents of the third Age University in Russia : Prospects of Development**. เข้าถึงเมื่อ 5 ธันวาคม 2561 จาก https://doi.org/10.1007/987-3-030-00102-5_28
- World Health Organization. (2002). **Active Aging : A Policy Framework**. Geneva : World Health Organization.